ДИС-2 Изпит

1. Формулирайте критерия на Абел-Дирихле за сходимост на несобствени интеграли от вида

$$\int_{a}^{+\infty} f(x) dx$$

Ако g(x) монотонно клони към 0 и $\int\limits_a^\infty f(x)dx$ е сходящ, то $\int\limits_a^\infty f(x)g(x)dx$ също е сходящ

2. Докажете, че интегралът $\int_{0}^{+\infty} \sin x^2 \ dx$ е сходящ, но не е абсолютно сходящ

Сходимост (Бабев):
$$\int\limits_{0}^{+\infty}\sin x^{2}\ dx=\int\limits_{0}^{+\infty}\frac{2x\sin x^{2}}{2x}\ dx$$

 $\int 2x \sin x^2 \ dx = -\cos x^2 + C \Rightarrow$ ограничена функция, $\frac{1}{2x}$ е монотонно клоняща към $0 \Rightarrow$ $\Rightarrow$ сходящ по Абел-Дирихле

Сходимост: Правим смяната
$$x^2 = t \Rightarrow \int\limits_0^{+\infty} \sin x^2 \ dx = \int\limits_0^{+\infty} \frac{\sin t}{2\sqrt{t}} \ dt$$

$$\lim_{t \to 0} \frac{\sin t}{2\sqrt{t}} = 0 \Rightarrow \int_{0}^{a} \frac{\sin t}{2\sqrt{t}} dt$$
 е сходящ

 $\int \sin t \ dt$ е ограничен, а $\frac{1}{2\sqrt{t}}$ е монотонно намаляваща $\Rightarrow \int\limits_a^{+\infty} \frac{\sin t}{2\sqrt{t}} \ dt$ е сходящ по Абел-Дирихле

(Алтернативно) Можем да разглеждаме от 1 нататък, понеже <обяснения>

Абсолютна сходимост: Нека $t\in(0,1)$. Ще разгледаме всички правоъгълници, ограничени от правите y=0,y=t и функцията $\left|\sin x^2\right|$. Нека с A_k означаваме правоъгълника, който се намира между k-тото и k+1-то място, където $\left|\sin x^2\right|=0$, като считаме, че k=0 съотвества на x=0 Нека лявата и дясната страна на A_k имат уравнения $y=x_1,y=x_2$

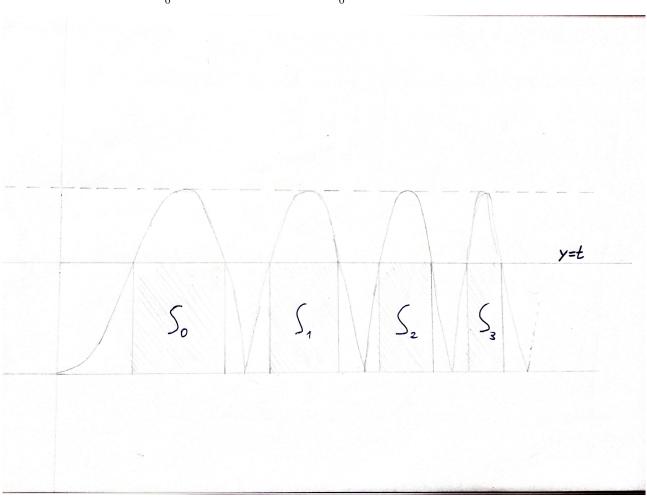
$$\Rightarrow x_1 = \sqrt{k\pi + \arcsin t}, x_2 = \sqrt{(k+1)\pi - \arcsin t}$$

Нека S_k е лицето на $A_k \Rightarrow S_k = (x_2 - x_1)t = t\frac{(k+1)\pi - \arcsin t - k\pi - \arcsin t}{\sqrt{k\pi + \arcsin t} + \sqrt{(k+1)\pi - \arcsin t}} =$

$$= \frac{t(\pi - 2 \arcsin t)}{\sqrt{k} \left(\sqrt{\pi + \frac{\arcsin t}{k}} + \sqrt{\pi + \frac{1}{k} - \frac{\arcsin t}{k}}\right)}$$

$$\Rightarrow$$
 редът $\sum_{k=0}^{\infty} S_k$ има същата сходимост като $\sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{k}} \Rightarrow \sum_{k=0}^{\infty} S_k = \infty$

от друга страна
$$\int\limits_0^\infty \left|\sin x^2\right| dx \ge \sum\limits_{k=0}^\infty S_k \Rightarrow \int\limits_0^\infty \sin x^2 dx$$
 не е абсолютно сходящ

3. Формулирайте и докажете критерия на Раабе за сходимост на редове

Нека
$$a_n > 0$$
 и $b_n = n \left(\frac{a_n}{a_{n+1}} - 1 \right)$

Достатъчно условие редът да е сходящ е да има q>1 ($\exists n_0\in\mathbb{N}:n>n_0\Rightarrow b_n>q$) за разходимост: $b_n<1$

Доказателство (сходимост):
$$b_n > q \Leftrightarrow n\left(\frac{a_n}{a_{n+1}} - 1\right) > q \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \frac{a_n}{a_{n+1}} > 1 + \frac{q}{n} \stackrel{\text{Бернули}}{>} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^q \Leftrightarrow \frac{a_n}{a_{n+1}} > \left(\frac{n+1}{n}\right)^q \Leftrightarrow \frac{a_n}{a_{n+1}} > \frac{\frac{1}{n^q}}{\frac{1}{(n+1)^q}}$$

$$\Rightarrow$$
 членовете на реда $\sum_{n=0}^{\infty} a_n$ намаляват по-бързо от членовете на $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n^q}, \ q>1 \Rightarrow$

$$\Rightarrow \sum_{n=0}^{\infty} a_n$$
 е сходящ

Доказателство (разходимост):
$$n\left(\frac{a_n}{a_{n+1}}-1\right)<1\Leftrightarrow \frac{a_n}{a_{n+1}}<\frac{\frac{1}{n}}{\frac{1}{n+1}}$$

 $\Rightarrow$ Редът намалява по-бавно от хармоничения, следователно разходящ

4. Нека редът
$$\sum_{n=0}^{+\infty} a_n$$
 е условно сходящ

За кои стойности на
$$x$$
  $\sum_{n=0}^{+\infty} \frac{a_n}{6^n(n+1)} \cdot x^{2n}$ е сходящ?

Ще ползваме критерия на Абел. Трябва само да проверим кога $\left\{\frac{x^{2n}}{6^n(n+1)}\right\}$ е ограничена,

което очевидно става при $x \in \left[-\sqrt{6}, \sqrt{6}\right]$. Възможно е и редът да е сходящ и за $x \notin \left[-\sqrt{6}, \sqrt{6}\right]$, но това зависи от a_n

5. Функцията F(x,y) се нарича диференцируема в точката (x_0,y_0) ако

6. Нека
$$g(x) = \sqrt{2x^2 + y^2 + xy}$$
 и $f(x,y) = g(x,y)\sin g(x,y)$

а) Покажете, че g(x) НЯМА частни производни в (0,0)

$$g(x,0)=\sqrt{2x^2}=\sqrt{2}|x|\Rightarrow \,$$
 няма производна в 0

$$g(0,y)=\sqrt{y^2}=|y|\Rightarrow\;$$
 няма производна в $0\Rightarrow g(x,y)$ няма частни производни в $(0,0)$

б) Покажете, че f(x) ИМА частни производни в $(x,y) \in \mathbb{R}^2$

$$f(x,0) = \sqrt{2}|x|\sin\left(\sqrt{2}|x|\right), \quad f'_x(0,0) = \lim_{x \to 0} \frac{\sqrt{2}|x|\sin\left(\sqrt{2}|x|\right) - f(0,0)}{x - 0} = 0$$

(отляво и отдясно става 0) Аналогично за f(0,y)

в) Непрекъснати ли са f'_x, f'_y в (0,0)?

Полагаме $t = 2x^2 + y^2 + xy$

$$f'_{x} = \frac{4x+y}{2\sqrt{t}}\sin\sqrt{t} + \cos\sqrt{t} \cdot \frac{4x+y}{2\sqrt{t}} \cdot \sqrt{t}$$

$$\lim_{x \to 0} f_x'(x,0) = \lim_{x \to 0} \frac{4x}{2\sqrt{t}} \sin \sqrt{t} + 2x \cos \sqrt{t} = 0 = f_x'(0,0)$$

 Γ) Диференцируема ли е f(x) в (0,0)?

Да, защото има непрекъснати частни производни там.

- 7. Формулирайте и докажете теоремата за равенството на смесените производни
- 8. Нека $f: \mathbb{R}^2 \to \mathbb{R}$ е такава функция, че
- 1) за фиксирано x фунцкията f(x,y) на y е намаляваща
- 2) за фиксирано y фунцкията f(x,y) на x е растяща

Да се докаже, че f(x,y) е интегруема върху квадрата $[0,1] \times [0,1]$

Нека
$$x_i = \frac{i}{n}, \ y_j = \frac{j}{n}.$$
 Тогава $M_{ij} = f(x_i, y_{j-1})$ и $m_{ij} = f(x_{i-1}, y_j)$

са съответно НГС и НМС в квадрата ij. Нека $S = \frac{1}{n^2} \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n M_{ij}, \ s = \frac{1}{n^2} \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n m_{ij}$

Нека $M \geq |f(x,y)|$ за $(x,y) \in [0,1]^2$. Разликата S-s съдържа 4n-2 различни стойности $\Rightarrow |S-s| \leq \frac{4n-2}{n^2}M \Rightarrow \,$ можем да направим |S-s| произволно малко $\Rightarrow$ $\Rightarrow f(x,y)$ е интегруема в квадрата $[0,1]^2$

9. Казваме, че множеството $A \subset \mathbb{R}^2$ е с мярка нула (Пеано-Жордан), ако за всяко $\varepsilon > 0$ съществува число $n \in \mathbb{N} : \exists \Delta_1, \dots, \Delta_n$ - правоъгълници, такива че $A \subset \Delta_1 \cup \dots \cup \Delta_n$ и $\sum_{i=1}^n S\left(\Delta_i\right) < \varepsilon$, където $S(\Delta_i)$ е лицето на правоъгълника Δ_i

Казваме, че множеството $A\subset\mathbb{R}^2$ е измеримо (Пеано-Жордан), ако съществува правоъгълник Δ , за който $A\subset\Delta$ и χ_A (хар. функция) е интегруема върху Δ Полагаме $S(A)=\iint_\Delta \chi_A(x,y)dxdy$

(пояснение)
$$\chi_A(x,y) = \begin{cases} 1 & (x,y) \in A \\ 0 & (x,y) \notin A \end{cases}$$

10. Докажете, че ако множеството ∂A от граничените точки на ограниченото множество A има мярка нула, то A е измеримо Нека (x_0,y_0) е вътрешна точка за $A\Rightarrow$ по дефиниция има

 $\delta>0\left(\sqrt{(x-x_0)^2+(y-y_0)^2}<\delta\Rightarrow(x,y)$ е вътрешна $\right)\Rightarrow\chi_A=1$ за тези $(x,y)\Rightarrow$ непрекъсната

Аналогично $\chi_A=0$ и е непрекъсната за всички външни точки

По условие имаме и че ∂A е с мярка $0 \Rightarrow \chi_A$ е интегруема там $\Rightarrow$ цялата χ_A е интегруема $\Rightarrow A$ е измеримо по горната дефиниция

Не знам кой номер още. Частни производни на съставна функция

 $G(y_1,\ldots,y_n)$ има непрекъснати ч. п. в $y_0(y_{10},\ldots,y_{n0})$

$$F_i(x_1,\ldots,x_k)$$
 има ч. п. в $x_0(x_{10},\ldots,x_{k0})$

$$\Phi(x) = G(F(x)), \ y_{i0} = F_i(x_0)$$

$$\Rightarrow \frac{\partial \Phi}{\partial x_j}(x_0) = \sum_{i=1}^n \frac{\partial G}{\partial y_i}(y_0) \cdot \frac{\partial F_i}{\partial x_j}(x_0)$$